

CHARTA 2022

CHARTA 2022 In dubio pro Libertate

ZÁKLADNÍ MYŠLENKY

1. Právo na zachování lidské důstojnosti je nejvýznamnějším právem občana demokratického právního státu.
2. Vyjádření vlastního názoru může být předmětem kritiky, ale nikdy nesmí být předmětem perzekuce, diskriminace či dehonestace ze strany státní moci či veřejnoprávních médií.
3. Právo na vzdělání je zásadní podmínkou udržení hodnotového systému naší současné civilizace.
4. Zásah do tělesné integrity bez souhlasu dotčeného člověka i jakýkoliv nátlak na takový zásah je nepřipustný.
5. Lidé, kteří se v rámci výkonu veřejné moci stanou původci regulací omezujících práva a svobody občanů této země, musí nést osobní odpovědnost za zneužití své pozice.
6. Při přezkumu zásahu státní moci se musí vždy uplatnit zásada *in dubio pro libertate* - v pochybnosti je třeba se přiklonit na stranu občana.
7. Ochrana soukromí patří k základům humanismu. V demokratickém právním státu je zaručena. Obzvláště v současném světě vědy, techniky, technologií a informačních médií si právo na soukromí zasluhuje důslednou a účinnou ochranu, a to i ve vztahu k procesu digitalizace veřejné moci. Informační technologie nesmějí být užity v neprospěch práva na soukromí.
8. Právo svobodně opustit svou zemi a svobodně se do ní navrátit musí být zaručeno.

O Chartě 2022

9. Charta 2022 je otevřené společenství lidí různých přesvědčení, různé víry a různých profesí, které spojuje vůle zasadit se o respektování lidských i dalších občanských práv v naší zemi i ve světě. Není organizací, nemá stanovy, nemá stálé orgány ani organizačně podmíněné členství. Patří k ní každý, kdo souhlasí s její myšlenkou a podporuje ji, což potvrdí svým podpisem.
10. Charta 2022 je shrnutím hodnot demokratického právního státu. Její signatáři svým podpisem vyjadřují souhlas s těmito hodnotami.
11. Signatáři svým podpisem vyjadřují souhlas s tím, že jedinými osobami přímo reprezentujícími Chartu 2022 jsou její mluvčí:
prof. MUDr. Jiří Beran CSc., JUDr. Tomáš Nielsen a JUDr. Jindřich Rajchl.

In dubio pro Libertate

PREAMBULE

My, občané České republiky, s obavami sledujeme odklon společnosti od dodržování principů humanismu, demokracie a zákonnosti, které jsou zakotveny v Listině základních práv a svobod a v Ústavě České republiky.

Tendence zapomenout na závazek k budování společnosti založené na zásadách vzájemného respektu a tolerance, ohleduplnosti a solidarity, se počala projevovat v březnu roku 2020, kdy život v naší zemi plně ovládl virus SARS-CoV-2, a přetrvává i nyní, počátkem roku 2022. Pouhé dva roky stačily, aby společnost zapomněla, co musela snášet po dobu padesáti let minulého století, aby dovolila, že praktiky státní moci, které se zdály být pohřbeny na smetišti dějin, znovu spatřují světlo světa.

Listina základních práv a svobod zavazuje každého z nás chránit svobodu jednotlivce jako základní kámen svobodné společnosti, dbát o blaho každého člověka jako o prostředek k dosažení všeobecné spokojenosti a míru.

Majíce na vědomí útrapy, kterými lid této země prošel v minulosti, jsme vázáni povinností dodržovat základní zásady demokratického právního státu, z nichž vyzvedáváme zejména důslednou dělbu státní moci a dodržování zásady autonomie vůle každého člověka. Omezit svobodu myšlení a svobodu rozhodování není ve svobodné společnosti přípustné. Do Listinou zaručených práv a svobod jednotlivců nesmí státní moc zasahovat jinak, než Listina výslovně připouští. Pokud tak činí, musí tak navíc činit krátkodobě, minimalisticky s jasným, vážným, prokazatelným a přezkoumatelným odůvodněním. V pochybnostech státní moc zasáhnout nesmí – *In dubio pro libertate* (v pochybnostech ve prospěch svobody).

Blaha společnosti nikdy nelze dosáhnout na úkor blaha jednotlivců. Z naší i světové historie víme, že každý pokus o dosažení blaha jednotlivce prostřednictvím principu vyššího dobra skončil neúspěchem. Zdravé společnosti nelze dosáhnout jinak než tím, že ji budou tvořit zdraví lidé. A šťastné společnosti nelze dosáhnout jinak než tím, že ji budou tvořit šťastní lidé. Povinností státní moci není diktovat lidem, jak mají se svým životem a zdravím naložit, povinností státu je vytvořit takové podmínky, aby měl možnost převzít odpovědnost za svůj život a své zdraví každý sám.

V posledních dvou letech jsme byli svědky úkazu, který většina z nás dosud znala pouze ze studia historie. Státní moc uplatňuje politiku jedné pravdy a k upevnění své ideologie zneužívá nástrojů nejhorších - lidského strachu a skryté manipulace. Ty, kteří vyjádří odlišný názor, dehonestuje, nálepkuje a označuje za nepřátele společnosti. Restrikce uplatňuje nikoli proto, aby společnost ochránila, ale proto, aby ji ovládla.

Prožíváme období, kdy státní moc společnost rozděljuje, namísto jejího stmelování. Období, kdy státní moc omezuje základní lidská práva a svobody a značná část společnosti to poslušně toleruje nebo dokonce schvaluje. Ocitli jsme se na rozcestí, na kterém se rozhoduje o budoucím směřování naší společnosti, a je pouze na nás, abychom se rozhodli, zda se vrátíme zpět k principům demokratického právního státu, nebo se vydáme cestou totality.

My, níže podepsaní občané České republiky, prohlašujeme, že za jedinou přípustnou cestu považujeme cestu demokracie, kde rozhoduje většina s respektem k právům menšiny a kde jsou důsledně respektovány principy, na nichž je vystavěna Listina základních práv a svobod.

PROHLÁŠENÍ CHARTY 2022

Od března roku 2020 dochází k soustavnému porušování a omezování práv a svobod občanů České republiky, zaručených Listinou základních práv a svobod. Události posledních dvou let probudily vzpomínky na podobné momenty, jichž byli občané naší země svědky v minulosti. Momenty nástupu totalitní moci. Charta 2022 je osobní deklarací každého, kdo považuje za svou morální povinnost se nástupu totality postavit.

Svobody a práva, které Listina na základě historických zkušeností naší civilizace zaručuje, jsou hodnoty, za které položily život miliony čestných lidí. Jejich důsledná ochrana je mementem těchto obětí boje za demokracii. Jejich uzákonění významně pomohlo rozvoji naší společnosti směrem k humánní pospolitosti lidí.

V nejtemnějších dobách historie naší civilizace se zatím vždy objevil symbol naděje, ať jím byla Magna Charta Libertatum nebo Charta 77. Tyto dokumenty nám dnes s novou naléhavostí připomínají, kolik základních a občanských práv a svobod, za něž obětavě bojovali naši předci, je nám opět odpíráno. K tomuto symbolu naděje se hlásí i Charta 2022.

Lidská důstojnost, náležící každému člověku, představuje nejvyšší hodnotu stojící v základu celého českého právního řádu. Jako hodnota nadřazená ostatním základním právům zasluhuje zvláštní ochranu.

Kriticky uvažující lidé jsou v posledních dvou letech vystavováni trvalému nebezpečí, že budou pro své názory perzekuováni, označováni za dezinformátory, antivaxery apod., bez reálné možnosti obhájit svůj názor. Vyjádřením vlastního názoru tak ohrožují své možnosti společenského i pracovního uplatnění. Ohrožují tak nejen sebe, ale i své rodiny. Vyjádření vlastního názoru může být předmětem kritiky, ale nikdy nesmí být předmětem perzekuce, diskriminace či dehonestace ze strany státní moci či veřejnoprávních médií.

Svoboda veřejného projevu je v posledních dvou letech potlačována uniformním a povrchním přístupem všech významných sdělovacích prostředků, včetně sociálních sítí. Žádný politický, filozofický či vědecký názor nebo umělecký projev nesmí být omezován jen proto, že se vymyká úzkému rámci oficiální ideologie. Přesto se tak děje a kritické politické, vědecké, filozofické či umělecké projevy jsou vystavovány cenzuře; je znemožněna veřejná kritika krizových společenských jevů; je vyloučena možnost veřejné obrany proti nepravdivým a urážlivým nařčením oficiální ideologie; lživá obvinění nelze vyvrátit a marný je každý pokus dosáhnout nápravy soudní cestou; v oblasti vědecké polemiky stále je vyloučena otevřená diskuse.

Mnoho vědeckých a kulturních pracovníků i jiných občanů je diskriminováno jen proto, že zveřejňují či otevřeně vyslovují názory, které nekonvenují politické moci. To zcela kategoricky odmítáme.

Právo na vzdělání je zásadní podmínkou udržení hodnotového systému naší současné civilizace. Omezování tohoto práva bylo vždy účinným nástrojem totalitních systémů. V uplynulých dvou letech jsme byli svědky toho, že bylo neočkovaným dětem a mladým lidem upíráno právo na vzdělání jen proto, že uplatnili svobodné rozhodnutí ohledně vlastního života a zdraví. Zneužití epidemie či jakékoliv jiné krizové situace, fiktivní či reálné, pro omezení práva na vzdělání je naprosto nepřijatelné.

Svoboda rozhodnutí o vlastní tělesné integritě je systematicky omezována mocenskou svévolí, oklešťováním práv všech, kteří se ohledně vlastního zdraví a života rozhodli v rozporu s oficiální „covidistickou“ doktrínou, existenčním postihem osob, které toto své rozhodnutí slovem i skutkem projevili. Lidé byli pro toto své rozhodnutí obětí cílené diskriminace. Zásah do tělesné integrity bez souhlasu dotčeného člověka je zcela nepřijatelný. Výjimky může stanovit pouze zákon při respektování základních hodnot demokratického právního státu, vyjádřených v této chartě. Nepřijatelný je jakýkoli nátlak na podstoupení zásahu do tělesné integrity.

Je nezbytné vytvořit systém osobní odpovědnosti lidí, kteří se v rámci výkonu veřejné moci stanou původci regulací omezujících práva a svobody občanů této země.

V případě nejasnosti o tom, zda je či není zásah státní moci do práv občana oprávněný, musí se uplatnit zásada, že je třeba přiklonit se na stranu občana.

Další občanská práva, včetně práv kulturních a sociálních, jsou povážlivě narušována také tím, že ministerstvo vnitra prostřednictvím digitalizace agend stále více kontroluje život občanů. Znovu se opakuje snaha státního aparátu o budování sítě informátorů z řad obyvatelstva a zneužívání informací shromažďovaných v digitálních systémech. To je třeba odmítnout – právo na soukromí je v právním státu stěžejní hodnotou. Musí být také zaručeno právo svobodně opustit svou zemi a svobodně se do ní navrátit. Pod záminkou „ochrany veřejného zdraví“ bylo a je toto právo vázáno na různé podmínky, což je v demokratickém právním státu zcela nepřijatelné. Odpovědnost za dodržování občanských práv a svobod v zemi padá především na politickou a státní moc. Ale nejen na ni. I každý z nás nese svůj díl odpovědnosti za obecné poměry, a tedy i za dodržování základních práv a svobod.

Pocit této spoluodpovědnosti, víra ve smysl občanské angažovanosti a vůle k ní i společná potřeba hledat její nový a účinnější výraz, nás přivedly k myšlence navázat na tradici charty coby výrazu boje za lidská práva a svobody a sepsat Chartu 2022, jejíž vznik dnes veřejně oznamujeme.

Charta 2022 je volné, neformální a otevřené společenství lidí různých přesvědčení, různé víry a různých profesí, které spojuje vůle zasadit se o respektování lidských i dalších občanských práv v naší zemi i ve světě. Těch práv, která člověku přiznává zejména Listina základních práv a svobod, Norimberský kodex, četné další mezinárodní dokumenty proti válkám, násilí a sociálnímu i duchovnímu útisku, která souhrnně vyjadřuje Všeobecná deklarace lidských práv OSN.

Charta 2022 vyrůstá ze zázemí solidarity a přátelství lidí, kteří sdílejí starost o osud ideálů, s nimiž spojili a spojují svůj život a práci.

Charta 2022 není organizací, nemá stanovy, nemá stálé orgány ani organizačně podmíněné členství. Patří k ní každý, kdo souhlasí s její myšlenkou a podporuje ji, což potvrdí svým podpisem.

Charta 2022 chce sloužit obecnému zájmu. Chce vést v oblasti svého působení konstruktivní dialog s politickou a státní mocí, zejména tím, že bude otevřeně upozorňovat na různé konkrétní případy porušování lidských a občanských práv, předkládat návrhy směřující k silnější ochraně těchto práv, působit jako prostředník v případných konfliktních situacích, které může bezpráví vyvolat apod.

Podpisem Charty 2022 souhlasím s tím, že jedinými osobami přímo reprezentujícími Chartu 2022 jsou její mluvčí:

prof. MUDr. Jiří Beran CSc., JUDr. Tomáš Nielsen a JUDr. Jindřich Rajchl.

Tito mluvčí zastupují Chartu 2022 před státními a jinými organizacemi i před naší a světovou veřejností a svými podpisy zaručují autenticitu jejích dokumentů.